

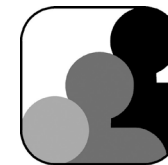
KATALOG ZNANJA

1. IME MODULA: Nega in vzdrževanje

2. USMERJEVALNI CILJI MODULA:

Pri modulu dijak:

- sprejema in razvršča predmete vzdrževanja glede na nego,
- komunicira s strankami in sodelavci,
- spoznava in uporablja stroje in naprave za vzdrževanje tekstilij,
- vodi dokumentacijo,
- spoznava in uporablja sredstva za čiščenje, plemenitenje, dezinfekcijo in odstranjevanje madežev,
- ločuje učinke čistil in pralnih sredstev,
- prepozna različne materiale (tekstilije, tekstilne talne obloge, usnje in krzno), izbira primeren način čiščenja in strojno opremo,
- spoznava vrste nečistoč in izbira ustrezne načine vzdrževanja,
- obdeluje madeže in pozna učinke sredstev ter postopkov na posamezne materiale,
- pridobiva znanja za opravljanje del v dejavnosti čiščenja,
- opravlja merjenja, pri katerih iz izmerjenih vrednosti z enačbo izračuna želeno količino,
- uporablja ustrezno tehniko dela na področju kemičnega čiščenja, mokrega čiščenja, pranja tekstilij, beljenja, plemenitenja in dezinfekcije,
- uporablja tehniko likanja glede na materiale, namembnost izdelkov in krojev,
- svetuje strankam glede uporabe in nege izdelkov,
- razvija poslovanje s plačilnimi sredstvi,
- izdaja predmete nege in vzdrževanja,

- razvija in upošteva pravila za varno delo,
- usposobi se za ustvarjalno uporabo znanja in pridobivanje novih znanj,
- s problemskim pristopom usvaja in uporablja temeljne kemijske pojme, in to na primerih, ki se navezujejo na poklic.

3. INTEGRACIJA CILJEV KEMIJE IN FIZIKE

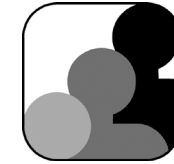
Integracija ciljev kemije in fizike v strokovne module mora biti izpeljana tako, da nastane nova dopolnjena in zaključena celota. To pomeni, da se morajo cilji kemije in fizike smiselno nadgrajevati in dopolnjevati s cilji strokovnih modulov. Zato je nujno, da učitelj strokovnih modulov pri integraciji skupaj z učitelji kemije in fizike sodeluje pri načrtovanju in izvajanju integriranih vsebinskih sklopov. Integrirane vsebinske sklope morajo učitelji načrtovati in izvajati timsko, enako velja tudi za proces vrednotenja in ocenjevanja doseženega znanja. Vsi učitelji morajo pri integraciji upoštevati vse cilje, ki so zapisani v vseh katalogih znanj, in jih operacionalizirati tako, da se cilji in načrtovane dejavnosti smiselno dopolnjujejo.

V modul se integrirajo naslednji sklopi iz kemije:

- Snovi se spreminjajo
- Kemija v prehrani

V modul se integrirajo naslednji sklopi iz fizike:

- Merjenje

4. POKLICNE KOMPETENCE

NEGA IN VZDRŽEVANJE	
<i>POKLICNE KOMPETENCE</i>	
NIV1	Pozna in uporablja stroje in naprave za vzdrževanje tekstilij.
NIV2	Načrtuje in izvaja postopke pranja in čiščenja, pozna in sanira škodljive produkte pranja in kemičnega čiščenja.
NIV3	Osvoji poslovanje s strankami in vodenje dokumentacije ter uporablja informacijsko komunikacijsko tehnologijo.
NIV4	Prepozna vrste nečistoč in izvaja ustrezne načine vzdrževanja.
NIV5	Pozna in uporablja primerne tehnike likanja in obdelave tekstilij.

5. OPERATIVNI CILJI

NIV1 – Pozna in uporablja stroje in naprave za vzdrževanje tekstilij.

Informativni cilj	Formativni cilji
<p>Dijak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozna vrste pralnih in sušilnih strojev, - pozna postopke linijskega pranja, - pozna programe za mokro čiščenje, - pozna stroje za kemično čiščenje, - pozna priprave za odstranjevanje madežev (detaširna miza), - pozna opremo in orodja za nego tekstilnih talnih oblog in preprog, sedežnih garnitur ipd., - pozna stroje in naprave za likanje in finiširanje, - pozna likalno opremo za likanje tekstilnih izdelkov, - pozna opremo za stiskanje, fiksiranje, plisiranje in druge vrste obdelav tekstila, - pozna vrste programov za nego in vzdrževanje tekstilij, - zna uporabiti sušilne stroje in naprave, sušilne komore in druge načine sušenja tekstilij, - pozna opremo za zlaganje, pakiranje, zavijanje in odpremo očiščenega, - pozna vzdrževanje strojev in opreme za likanje, stiskanje, zlaganje in pakiranje, - pozna pomen transportnih naprav znotraj delavnice za vzdrževanje tekstilij, - pozna vrste virov energije, ki se uporabljajo v vzdrževanju tekstilij, preprog, usnja in krzna, - pozna načine proizvodnje pare za delovanje strojev in naprav. 	<p>Dijak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - upravlja industrijske pralne in sušilne stroje, stroje za mokro čiščenje in stroje za kemično čiščenje, - spremlja potek in pomen regeneracijskega in destilacijskega sistema, - pripravi ustrezne programe glede na vrste materialov ter stopnje in vrste nečistoč, - uporablja mizo za lokalno obdelavo madežev z vsemi priključki in pomagali, - uporablja likalne mize, stiskalnice, lutke, valje z upoštevanjem ergonomskih principov, - uporablja sistem notranjega transporta s tekočimi trakovi, vozički, košarami, - pravilno uporablja električno energijo, fosilna goriva in pridobiva paro, ki je potrebna za upravljanje strojev in naprav v delavnici vzdrževanja tekstilij, - spremlja delovanje čistilnega sistema s tehničnimi parametri, - vzdržuje stroje in opremo za likanje, stiskanje, zlaganje in pakiranje.

NIV2 – Načrtuje in izvaja postopke pranja in čiščenja, pozna in sanira škodljive produkte pranja in kemičnega čiščenja.

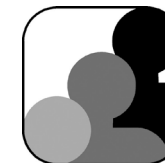
Informativni cilj	Formativni cilji
<p>Dijak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozna medij za pranje in mokro čiščenje, - pozna kemikalije in pomožna sredstva za talno čiščenje, - zna uporabljati postopke sušenja tekstilnih talnih oblog, - pozna Sinnerjev krog (čas, temperatura, kemikalije, mehanizmi), - pozna praškasta in tekoča sredstva za pranje in mokro čiščenje, - pozna dodatke za pranje, - pozna sredstva za beljenje, plemenitenje, zaščito in dezinfekcijo tekstilij, talnih oblog, - zna uporabljati topila za kemično čiščenje, - pozna dodatke za kemično čiščenje, - pozna sredstva za lokalno čiščenje madežev (detašura), - pozna načine priprave vode za uporabo v napravah za proizvodnjo pare (trdota vode...), - pozna škodljive produkte kemičnega čiščenja in njihovo odstranjevanje (mulj, kontaktna voda), - pozna škodljive produkte pranja in sanacijo teh produktov v odpadnih vodah (tudi za talne obloge), - upošteva ekologijo in zna voditi potrebne evidence v storitvi vzdrževanja tekstilij. 	<p>Dijak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - spremlja kvaliteto vode za tekstil, - upošteva vplive temperature, mehanike, kemije in časa na pranje in kemično čiščenje, - uporablja čistila in pomožna sredstva za pranje in čiščenje, sredstva za plemenitenje, dezinfekcijo itd., - šamponira, globinsko čisti, pere in čisti glede na vrsto talnih oblog in stopnjo zamazanosti, - določi in uporablja postopke pred in poobdelave, plemenitenja in zaščite tekstilnih talnih oblog, - uporablja ustrezne dodatke in razloži delovanje na tekstilije, talne obloge, usnje, krzno, - izbira ustrezne preparate za plemenitenje in izvede postopke, dodatke, - uporablja dezinfekcije na različnih materialih, - uporablja tetrakloretilen in ogljikovodike, - razlikuje posamezna sredstva za lokalno obdelavo in jih uporablja po prepoznavanju nečistoč, - prepozna odpadne produkte v kemičnem čiščenju (mulj, kontaktna voda) in v pranju (odplake) ter ve, zakaj so nevarni in kako ravnati z njimi, - izvaja načine mehčanja vode, pozna problem trdote in bazičnosti vode,

Informativni cilj	Formativni cilji
	<ul style="list-style-type: none"> - vodi dnevnik o dnevni dogodkih na strojih: uporabljena topila, količina očiščenega, količina škodljivih odpadkov..., - pripravi čistila in čistilna sredstva, premaze in zaščite, izvede njihovo nanašanje in odstranjevanje, - ukrepa v primeru izliva topila, vdora vode v sistem, kislosti topila in drugih pojavih, ki ogrožajo delavce, okolje in tekstilije.

NIV3 – Osvoji poslovanje s strankami in vodenje dokumentacije ter uporablja informacijsko komunikacijsko tehnologijo.

Informativni cilj	Formativni cilji
<p>Dijak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozna vhodno, spremno in izhodno dokumentacijo za predmete, ki so v negi in vzdrževanju, - pozna osnove komuniciranja s strankami in sodelavci, - zna svetovati strankam glede uporabe, nošnje in nege izdelkov, - zna poslovati z denarjem, uporablja IKT, pozna gotovinsko in negotovinsko poslovanje, - pozna tekstilne materiale, vrste usnja in krzna, preproge, njihovo uporabno vrednost, kakovostne značilnosti, možnosti vzdrževanja in zna predvideti rezultat nege, - prepozna nečistoče na predmetih že pri sprejemu, - zna razvrščati predmete vzdrževanja za čiščenje, pranje in likanje, 	<p>Dijak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izpolnjuje vhodne, spremne in izhodne dokumente za predmete v negi, - pregleda sprejeto blago, sortira in zapisuje ugotovitve o pomanjkljivostih, napakah ter napotkih strank, - uporablja standardizacijo, mednarodne oznake za nego in vzdrževanje tekstilij, - prepozna in razlikuje različne vrste madežev glede na kemično sestavo, - razvija sposobnost opazovanja, natančnosti in urejenosti pri delu, - svetuje stranki v zvezi z vzdrževanjem, nakupom in rabo tekstilij, - uporablja blagajno in računalnik, - prevzema odgovornost in znanje za ravnanje z denarjem, - izpelje postopek reklamacije storitve,

Informativni cilj	Formativni cilji
<ul style="list-style-type: none"> - pozna predmete vzdrževanja, navodila nege, predpise in vpliv nege, - pozna standardizacijo, mednarodne oznake za tekstil in za nego ter vzdrževanje tekstilij, - zna označiti tekstilije, jih pakirati in shranjevati, - zna opremljati predmete za odpremo. 	<ul style="list-style-type: none"> - odpremlja predmete, - uporablja informacijsko komunikacijsko tehnologijo.

NIV4 – Prepozna vrste nečistoč in izvaja ustrezne načine vzdrževanja.

Informativni cilj	Formativni cilji
<p>Dijak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna sortirati tekstilije glede na zahteve nege, na vrste materiala in stopnje zamazanosti, - prepozna madeže in jih zna lokalno odstraniti, - pozna procese kemičnega čiščenja, pranja, mokrega čiščenja, - pozna prednosti in slabosti ročnega pranja tekstilij, - pozna postopke, programske možnosti in vrste nege glede na predpisano nego tekstilij, - prepozna vrste belilnih sredstev in specialne postopke beljenja, - prepozna oziroma zna preprečiti napake pri beljenju, - pozna plemenitilne postopke in sredstva, - pozna pomen dezinfekcije, - pozna učinke impregnacij, apretur in plemenitilnih postopkov v strojnem čiščenju tekstilij, 	<p>Dijak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uporablja kriterije za pravilno razvrščanje tekstilij, oblikuje in tehta partije za čiščenje in pranje, - deli nečistoče po fizikalno-kemičnih lastnostih, - razlikuje med pranjem, mokrim čiščenjem in kemičnim čiščenjem, - izbira in uporablja čistilna in pralna sredstva glede na vrste tekstilij in tehnologijo nege, - dela na pralnem stroju in pralni liniji, - dela s sušilnimi stroji in napravami, - pripravi ustrezne raztopine, pralna sredstva, dodatke in plemenitila sredstva, - ravna z dozirno tehniko in opremo za pripravo emulzij, - uporablja količine in enote, ki se uporabljajo v stroki, - načrtuje in izvede preprosto meritev, - razvršča hrano glede na vsebnost posamezne skupine hranil (beljakovine, maščobe, ogljikovi hidrati),

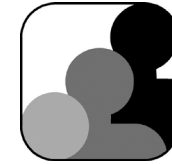
Informativni cilj	Formativni cilji
<ul style="list-style-type: none"> - znane so mu možnosti napak in neželenih rezultatov pri ročni obdelavi madežev, pranju, mokrem čiščenju in kemičnem čiščenju, - pozna pripravljalna in zaključna dela v vzdrževanju tekstilij, - pozna predmete vzdrževanja, navodila nege, predpise in vpliv nege na tekstilije. 	<ul style="list-style-type: none"> - uporablja osnovne kemikalije in pomožna sredstva za lokalno odstranjevanje madežev, - izvede postopke testiranja glede na vrste materiala, obstojnost barve in vrste madežev, - dela na čistilnem stroju s topili in izbira predpisane programe glede na vrsto nege, - uporablja čistila in upošteva pogoje čiščenja glede na stopnjo kakovosti nege, - opredeli kemijsko reakcijo kot snovno spremembo, - lokalno odstranjuje madeže z opremo, čistili in sredstvi v postopkih v pred in po detašuri, - oceni kakovost čiščenja in potrebo po ponovitvi ali izbiri drugega postopka nege, - uporablja ustrezen belilni postopek glede na stroje in naprave ter vrsto tekstilij, - oceni možne napake pri beljenju, - odgovorno ravna s kemikalijami, - ugotavlja napake pri negi usnja in krzna in jih skuša preprečiti, - uporablja predpise s področij varstva pri delu, ekologije, varovanja življenja in zdravja, ravnanja z nevarnimi snovmi ter požarne varnosti.

NIV5 – Pozna in uporablja primerne tehnike likanja in obdelave tekstilij.

Informativni cilj	Formativni cilji
<p>Dijak:</p> <ul style="list-style-type: none">- pozna postopke likanja oziroma parjenja za posamezne artikle,- pozna vpliv temperature, pare in pritiska na posamezne tkanine in pletenine,- upošteva prisotnost različnih materialov pri enem izdelku,- pozna različne obdelave materialov (lepljeni, frontalno fiksirani, plisirani, krep ...),- zna izbirati primerno vrsto strojne opreme za likanje.	<p>Dijak:</p> <ul style="list-style-type: none">- uporablja likalne stroje in naprave z zlagalkami, pakirnimi stroji in napravami ter stroji in orodji za odpremo,- izbira primeren način likanja (ročno, strojno...) za različne vrste tekstila in vrsto izdelka,- uporablja in izbira ustrezne postopke in tehnologije likanja,- oceni rezultate dela oziroma odpravi napake pri likanju, parjenju,- oceni kakovost likanja in končnih faz storitev vzdrževanja tekstilij,- upošteva delovna navodila in predpise o varovanju zdravja pri delu.

SREDNJE POKLICNO IZOBRAŽEVANJE
IZDELOVALEC OBLAČIL

**Evropski
Socialni
Sklad**